

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดรูปแบบในการวิจัย คือการวิจัยเชิงพัฒนา โดยการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สถานะในรูปแบบความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ โดยใช้ตารางสวอต แมทริกซ์ (SWOT matrix) เพื่อกำหนดกลยุทธ์

กำหนดกลยุทธ์ จากผลการวิเคราะห์แนวคิด หลักการ ทฤษฎี ตามหลักวิชาการบริหาร และมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณาเชื่อมโยงความเป็นเหตุผล กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยกำหนดวิธีการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ขั้นที่ 2 กำหนดกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ขั้นที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 166 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 118 โรงเรียน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง

ของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ กัยวรรณ, 2543, หน้า 75) โดยมีผู้ให้ข้อมูลแห่งละ 2 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูบรรณารักษ์ หรือครูผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 236 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถาม เรื่องปัจจัยสภาพแวดล้อมของการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนสู่มาตรฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนสู่มาตรฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนและครูบรรณารักษ์หรือครูที่รับผิดชอบงานห้องสมุด โดยใช้ประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมแบบ C-pest และ 7Ss ของแม็คคินเซย์ (McKinsey) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาพร พิศาลบุตร (2548, หน้า 30) ; สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2549, หน้า 6 - 15) ; ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2549, หน้า 108 - 110) ; รังสรรค์ มณีเล็ก (2549, หน้า 1-2) ; ปกรณ์ ปรียากร (2550, หน้า 41-46) และสุพานิ สฤกษ์วานิช (2553, หน้า 17-18) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน หรือทำหน้าที่ครูบรรณารักษ์ ประเภทของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในของการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน พิจารณาสภาพหรือสถานะเป็นจุดอ่อนหรือจุดแข็ง สร้างจากประเด็นการพิจารณาที่ได้จาก มาตรฐานห้องสมุด และตัวบ่งชี้ เพื่อพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2552 มาเป็นฐานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้กรอบการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในของ 7Ss แม็คคินเซย์ (McKinsey) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) นโยบายและแผน 2) โครงสร้างของหน่วยงาน 3) การบริหารจัดการ 4) ค่านิยม 5) สมรรถนะของบุคลากร 6) บุคลากร 7) ทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยี

ตอนที่ 3 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน พิจารณาสภาพหรือสถานะเป็นจุดอ่อนหรือจุดแข็ง สร้างจากประเด็นที่ได้จากผลการวิเคราะห์เอกสาร จัดทำเป็นประเด็นการพิจารณา โดยใช้กรอบการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยหลัก C-pest ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ปกครอง/ชุมชน 2) การเมือง/กฎหมาย 3) เศรษฐกิจ 4) สังคม/วัฒนธรรม 5) สารสนเทศและเทคโนโลยี

ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดประมาณค่า (Rating scale) 6 ระดับ โดยมีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 72)

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในที่แสดงถึงสภาพความสำเร็จ มีความหมาย ดังนี้

- 6 หมายถึง ข้อความที่กำหนดมีสภาพความสำเร็จมากที่สุด
- 5 หมายถึง ข้อความที่กำหนดมีสภาพความสำเร็จมาก
- 4 หมายถึง ข้อความที่กำหนดมีสภาพความสำเร็จปานกลาง
- 3 หมายถึง ข้อความที่กำหนดมีสภาพความสำเร็จน้อย
- 2 หมายถึง ข้อความที่กำหนดมีสภาพความสำเร็จน้อยที่สุด
- 1 หมายถึง ข้อความที่กำหนดมีสภาพความสำเร็จที่ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การแปลผลข้อมูล โดยนำค่าเฉลี่ยไปพิจารณากับเกณฑ์ตามช่วงของค่าเฉลี่ยที่กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 82)

- ค่าเฉลี่ย 5.51 – 6.00 แปลความว่า มีปัจจัยแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งมาก
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งน้อย
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนมาก

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่แสดงถึงสภาพความสำเร็จ มีความหมาย ดังนี้

- 6 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนมากที่สุด
- 5 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนมาก
- 4 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนปานกลาง
- 3 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนน้อย
- 2 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนน้อยที่สุด
- 1 หมายถึง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนปรับปรุง

เกณฑ์การแปลผลข้อมูล โดยนำค่าเฉลี่ยไปพิจารณากับเกณฑ์ตามช่วงของค่าเฉลี่ยที่กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 5.51 – 6.00 แปลความว่า มีปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสมาก
 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสน้อย
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีสภาพปัจจัยแวดล้อมภายนอก ที่เป็นอุปสรรคมาก

วิธีการสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง และพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการและทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์ และกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กำหนดนิยามศัพท์ตามขอบเขตของเนื้อหา และศึกษารายละเอียดของตัวแปรกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามแบบมีโครงสร้างครอบคลุมเนื้อหา การศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในของการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน ทั้ง 7 องค์ประกอบ คือ 1) นโยบายและแผน 2) โครงสร้างหน่วยงาน 3) การบริหารจัดการ 4) ค่านิยม 5) สมรรถนะบุคลากร 6) บุคลากร 7) ทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยี และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน ทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ปกครองและชุมชน 2) การเมืองและกฎหมาย 3) เศรษฐกิจ 4) สังคมและวัฒนธรรม 5) สารสนเทศและเทคโนโลยี
4. นำร่างแบบสอบถามตรวจสอบสภาพแวดล้อมของห้องสมุด ให้ประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ
5. นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อบกพร่อง มาปรับปรุงแก้ไข
6. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) หากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence : IOC) ของคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยเลือกข้อคำถามข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่ารายข้อได้ค่า IOC ระหว่าง 0.6 – 1.0 จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอที่ปรึกษาเห็นชอบ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่น กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จำแนกผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน และครูบรรณารักษ์ หรือครูผู้รับผิดชอบห้องสมุดโรงเรียน จำนวน 15 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาช (Cronbach) (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 95) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

8. นำแบบสอบถามมาพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการจัดส่งทางช่องหนังสือราชการของแต่ละโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ จำนวน 118 โรงเรียน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 102 โรงเรียน จำนวน 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86 นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2. จุดอ่อนและจุดแข็ง จากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในของการบริหารงานห้องสมุด และโอกาสและอุปสรรค จากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารงานห้องสมุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

นำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามตรวจสอบสภาพปัจจัยแวดล้อมการบริหารงานห้องสมุดจนได้ จุดแข็ง จุดอ่อนของการบริหารงานห้องสมุด ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายใน โอกาส อุปสรรคของการบริหารงานห้องสมุดซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายนอก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

นำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ได้ นำมาจัดลำดับความสำคัญ 5 อันดับ จากจำนวนแบบสอบถามจากสูงไปต่ำ สรุปเป็นตารางความสัมพันธ์แบบ SWOT-matrix เพื่อนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์ต่อไป

ขั้นที่ 2 กำหนดกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

จัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยวิเคราะห์สถานะในรูปแบบความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ โดยใช้ตารางสี่ออต แมทริกซ์ (SWOT matrix) ตามแนวคิดของ รังสรรค์ มณีเล็ก (2549, หน้า 1-2) ; วิทยา ด้านธำรงกุล (2549, หน้า 154) ; ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2549, หน้า 108 - 110) ; พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์ และคณะ (2553, หน้า 14) ; จุมพล พูลภัทรชีวิน (2553, หน้า 21) ; เอกชัย บุญยาภิธาน (2553, หน้า 169) และสุจิต วัฒนอุดมเดชาชัย (2556, หน้า 199-213) ดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดกลยุทธ์ SO จะเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการนำเอาจุดแข็งและโอกาสมาสร้างความเข้มแข็ง
2. การกำหนดกลยุทธ์ ST จะเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการนำเอาจุดแข็งมาหักล้างอุปสรรคต่างๆ
3. การกำหนดกลยุทธ์ WO จะเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการนำเอาโอกาสมาลบล้างจุดอ่อนต่างๆ
4. การกำหนดกลยุทธ์ WT จะเป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการใช้วิธีหลบหลีกเป็นสำคัญ เพราะมีทั้งจุดอ่อนและอุปสรรคเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน ไม่อาจต่อสู้ได้ จึงจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ในแนวทางของการหลบหลีก

ขั้นที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้วิจัยมีการดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การเตรียมการ
 - 1.1 ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถาม การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ให้ประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง

1.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่น กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาช (Cronbach) (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 95) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 166 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 30 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกโดยไม่ใช้หลักทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non-Probability) เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) (มนสิข สิริสมบูรณ์, 2550, หน้า 69) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 15 คน และผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 15 คน รวม 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 65)

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลข้อมูล โดยนำค่าเฉลี่ยไปพิจารณากับเกณฑ์ตามช่วงของค่าเฉลี่ยที่กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

แบบสอบถามความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 65)

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลข้อมูล โดยนำค่าเฉลี่ยไปพิจารณากับเกณฑ์ตามช่วงของค่าเฉลี่ยที่กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า มีความเป็นไปได้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า มีความเป็นไปได้มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า มีความเป็นไปได้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า มีความเป็นไปได้น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้มีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถาม โดยนำผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 2 มากำหนดเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์

การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2. นำร่างแบบสอบถาม เกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ให้ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน

3. นำร่างแบบสอบถามทั้งสองฉบับมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 โรงเรียน ตอบแบบสอบถามเพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งสองฉบับที่ได้คืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนตามเนื้อหา
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารงานห้องสมุดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากกว่า 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไม่เกิน 1.00 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 17) และทำการทดสอบค่าเฉลี่ย $\mu \geq 3.50$ ด้วยค่าสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงถือว่าเป็นรายการที่เหมาะสม และเป็นรายการที่เป็นไปได้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง